

Miljö- och energidepartementet

Svedala kommun
233 80 Svedala

**Överklagande av Energimarknadsinspektionens beslut om tillstånd för
nätkoncession för en 130 kV ledning från Kriegers Flaks vindkraftpark till
befintliga transformatorstationer i Arrie och Trelleborg N i Svedala och
Trelleborgs kommuner**

1 bilaga

Regeringens beslut

Regeringen avslår överklagandet.

Ärendet

Energimarknadsinspektionen (Ei) fattade den 15 mars 2010 det beslut som framgår av *bilagan*.

Beslutet har överklagats av Svedala kommun som i första hand yrkat att regeringen ska upphäva beslutet om koncession och avvisa ansökan, i andra hand yrkat att regeringen ska upphäva beslutet och återförvisa ärendet till Ei och i tredje hand yrkat att beslutet ska förenas med villkor om mätning och kontroll av buller samt med begränsningen att dagens ljudsituation vid transformatorstationen Kärrstorp inte får försämrats. Kommunen har bl.a. anfört följande. Kommunens överklagande handlar bl.a. om ifall det är möjligt att ansluta den planerade elledningen till transformatorstationen i Kärrstorp med hänsyn till de bullerstörningar som transformatorstationen ger upphov till. Det saknas underlag för att bedöma och begränsa det buller som ledningen kan medföra och sökanden har inte bevisat att mer verksamhet kan inrymmas på platsen där transformatorstationen är belägen.

Mot bakgrund av ansökans formulering får anslutning till transformatorstationen i Kärrstorp anses vara en del av det ansökta genomförandet. De störningar som uppstår vid Kärrstorp är därmed direkta effekter av projektet. Även om störningarna skulle betraktas som indirekta effekter ska de ingå i bedömningen av om ansökans förslag kan godtas. Av ellagen framgår att en anläggning ska vara lämplig från allmän

synpunkt och detta förutsätter att hänsynskraven i miljöbalken uppfylls. En bedömning av rimlig hänsynsnivå förutsätter en analys av såväl direkta som indirekta effekter och prövningen enligt ellagen kan inte isoleras till endast vissa delar av effekterna. Ansökans förslag kan bara lagligen godtas om det är den samlade bästa lösningen, dvs. den lösning som minimerar störningar för hälsa och miljö och har bästa tekniska potential för att ge bäst förutsättningar att hantera störningar.

Om det skulle vara möjligt att göra en begränsad prövning av ledningsdragningen och skjuta anslutningen till transformatorstationen på framtiden, så ska de samlade effekterna av projekter ändå beskrivas och möjliggöra en samlad bedömning i vart och ett av prövningstillfällena. Detta är en central del av EU:s direktiv om miljökonsekvensanalyser. Flera rättsfall tydliggör att en utvärdering av verksamhetens rimliga hänsynskrav inkluderar indirekta störningar och att det samlade projektet ska behandlas och bedömas. Det är alltså projektet och inte vilken prövning som råkar vara aktuell som miljökonsekvensbeskrivningen hänger samman med. Att inte beskriva hela projektet är ett fördragsbrott. I det aktuella ärendet är det med hänsyn till Högsta domstolens praxis inte möjligt att nu komplettera ärendet med sådana grundläggande analyser som krävs för att åtgärda bristerna. Ansökan måste därför avvisas.

Den del av transformatorområdets plan där sökandens anläggning föreslås placeras utgörs av prickmark som inte får bebyggas eller användas för upplag eller parkering. Kommunen delar sökandens syn att planändring behövs. Ansökan kan därmed inte heller anses uppfylla det formella kravet i ellagen på att koncessionen inte får strida mot en detaljplan eller områdesbestämmelser.

Ei har överlätit till miljödomstolen att pröva linjens dragning i vatten, verksamhetens direkta och indirekta effekter på naturvärden i havet samt konsekvenserna för allmänna intressen som fiske och naturvård. Koncession ges ändå för hela linjen, dvs. även sträckan i havet, trots att Ei inte tagit ställning till om förslaget är den bästa lokaliseringen eller prövat om sökanden bevisat att förslaget innebär en rimlig hänsynsnivå. Det saknas lagliga möjligheter att medge koncession när linjen inte prövats fullt ut i förhållande till nödvändiga bestämmelser. Detta motsvarar rättegångsfel som innebär att beslutet ska upphävas av formella skäl.

Miljö- och energidepartementet har gett Ei och YS Nät AB (YS Nät) möjlighet att yttra sig över Svedala kommuns överklagande.

YS Nät har i huvudsak anfört följande. Transformatorstationen vid Kärrstorp omfattas inte i sig av koncessionsprövningen. Ei:s beslut är välgrundat. Den miljökonsekvensbeskrivning som ligger till grund för beslutet är omfattande och beskriver ledningens konsekvenser för miljön

samt alternativa ledningsdragningar och tekniska lösningar på ett utförligt sätt. Skäl att upphäva beslutet på grund av brister i miljökonsekvensbeskrivningen kan inte anses föreligga. YS Nät kan inte göras ansvarig för de eventuella överskridanden av ljudnivåer som idag finns vid Kärrstorp. YS Nät åtar sig att inte uppföra någon anläggning som medför att den sammanlagda bullerstörningen blir oacceptabel. Det torde också vara en förutsättning för att Svedala kommun ska bevilja bygglov för transformatorstationen. Det åligger kommunens miljönämnd att säkerställa att verksamhetsutövarna vidtar nödvändiga åtgärder för att säkerställa att omgivningen inte utsätts för oacceptabla störningar. Om inte en acceptabel lösning på ljudfrågan kan komma till stånd i aktuell station med YS Näts tillkommande utrustning får en annan möjlig lösning sökas.

Ei har i huvudsak anfört följande. Överklagandet bör avslås. Enligt miljöbalken ska miljökonsekvensbeskrivningen, i den utsträckning det behövs med hänsyn till verksamhetens eller åtgärdens art och omfattning, innehålla de uppgifter som behövs för att uppfylla syftet. Miljöbalken innebär alltså inte någon generell plikt att beskriva alla tänkbara former av påverkan utan det ska finnas en koppling till faktiska förhållanden i det enskilda fallet. De regler som anger vad som ska ingå i miljökonsekvensbeskrivningen kan inte sägas påverka vad som ska ingå i en prövning av verksamheten. I en prövning enligt miljöbalken är det också klart att eventuella följdföretag ska prövas enligt 16 kap. 7 § miljöbalken. Bestämmelsen ska emellertid inte användas vid prövningen enligt ellagen. Anslutningen till transformatorstationen är därmed inte en del av koncessionsprövningen. Ei vill påpeka att anslutningen till transformatorstation torde bli föremål för prövning enligt plan- och bygglagen. Därvid torde hänsyn till buller komma att tas av Svedala kommun som är prövande myndighet i det ärendet.

Anslutningen är dock en direkt eller indirekt effekt av den kraftledning som varit föremål för prövning och anslutningen bör således behandlas i miljökonsekvensbeskrivningen. Enligt Ei:s uppfattning förekommer det att en miljökonsekvensbeskrivning kan anses kompletterad redan genom en invändning av en remissinstans. Genom sina invändningar i remisshanteringen har Svedala kommun klargjort sakförhållanden som sökanden annars hade fått klargöra genom kompletteringar. De initiala bristerna i miljökonsekvensbeskrivningen har således läkt och har därmed inte haft någon inverkan på beslutets kvalitet.

Av utredningen framkommer uppgifter om miljökonsekvenser av ledningens förläggande i vatten. Ei har på grundval av dessa uppgifter inte ansett att det finns fog att kräva en annan sträckning än den för vilken koncession beviljats. Ei tar således ställning i fråga om ledningens huvudsakliga sträckning i vattnet men dess exakta sträckning samt frågor om arbetets lämpliga utförande, dess miljökonsekvenser och de villkor som kan komma att uppställas på arbetets utförande ligger utanför den

prövning som ska göras enligt ellagen. Ei anser därmed att de frågor som då aktualiseras inte behöver utredas ytterligare i koncessionsprövningen.

Svedala kommun har därefter yttrat sig över Ei:s skrivelse och i huvudsak anfört följande. Det är korrekt att en miljökonsekvensbeskrivning ska anpassas efter varje ärendes specifika förutsättningar. I varje ärende ska dock finnas tillräckligt underlag för att uppfylla syftena med miljökonsekvensbeskrivningen enligt 6 kap. miljöbalken. I aktuellt ärende finns inte tillräckligt underlag för att möjliggöra vare sig en utvärdering av väsentliga miljöaspekter eller en samlad bedömning av det aktuella förslaget vilket strider mot lagstiftningen. Som framgår av praxis hänger kraven på miljökonsekvensbeskrivningen ihop med projektet, inte vilken prövning som råkar vara aktuell. Hanteringen av miljökonsekvensbeskrivningen får emellertid inte förväxlas med kraven på prövningen. I princip ska det alltid göras någon slags samlad bedömning av förslaget för att utvärdera om tillräcklig hänsyn tagits till allmänna och enskilda intressen. Det är korrekt att brister i en ansökan kan läkas även genom andra än sökanden. Vissa brister är emellertid inte möjliga att läka efter det att ansökan lämnats in vilket har visats genom praxis.

Ei har missuppfattat innebörden av att ellagen kopplades till miljöbalken. Det är inte längre möjligt att isolera prövningen enligt ellagen till vissa delar av effekterna utan miljöbalkens hänsynsregler ska tillämpas fullt ut utan begränsning. Detta är den lagliga grunden för att meddela tillstånd. Vid prövningen enligt ellagen måste uppenbarligen även indirekta effekter av betydelse för allmänna och enskilda intressen beaktas. Det är viktigt att skilja på en prövning av indirekta verksamheter och deras effekter. Att en myndighet beaktar indirekta verkningar av andra verksamheter är inte detsamma som att myndigheten godtar verksamheterna. Det relevanta är enbart om verksamheten som ska provas ger upphov till sådana indirekta effekter att förslaget inte är godtagbart eller behöver särskilda villkor för drift.

Vid kommunens prövning enligt plan- och bygglagen kommer kommunen givetvis att beakta buller etc. Poängen med kommunens överklagande är emellertid att i tidigt skede uppmärksamma problem. Det är nu, när tillåtligheten avgörs, som grundläggande hänsyn ska avgöras och ramar sättas för genomförandet. Det är inte möjligt att i slutskedet lösa alla frågor. Det var syftet med miljökonsekvensbeskrivningen att tillräckligt tidigt identifiera och hantera detta.

Skälen för regeringens beslut

Vid meddelande av nätkoncession för linje gäller bestämmelserna i 2 kap. 6–10 §§ ellagen (1997:857). En nätkoncession för linje får meddelas endast om anläggningen är lämplig från allmän synpunkt och beviljas endast den som från allmän synpunkt är lämplig att utöva nätverksamhet. En nätkoncession för linje får som huvudregel inte strida mot detaljplan

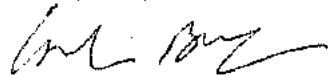
eller områdesbestämmelser. Om syftet med planen eller bestämmelserna inte motverkas får dock mindre avvikelser göras.

Av 2 kap. 8 a § ellagen framgår att de allmänna hänsynsreglerna och hushållningsbestämmelserna i 2–4 kap. miljöbalken och bestämmelserna om miljökvalitetsnormer i 5 kap. 3 § miljöbalken ska tillämpas vid en prövning av en nätkoncession för linje. Vidare ska en miljökonsekvensbeskrivning ingå i en ansökan om koncession. När det gäller förfarandet och kraven på miljökonsekvensbeskrivningen gäller 6 kap. miljöbalken.

Regeringen bedömer att vad Svedala kommun anfört inte föranleder någon ändring av det överklagade beslutet. Överklagandet ska därför avslås.

Koncessionen ska gälla tills vidare.

På regeringens vägnar

Ibrahim Baylan

Andreas Kannesten

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM
Näringsdepartementet/BT PUB
Näringsdepartementet/NV FÖF
Näringsdepartementet/NV FJR
Näringsdepartementet/NV JM
Energimarknadsinspektionen (dnr 2008-103140)
YS Nät AB

BESLUT

Datum
2010-03-15

1 (20)

Dnr
7332-08-103140

Anl. nr
8203E

SÖKANDE

YS Nät AB
c/o Vattenfall AB Vindkraft
162 87 Stockholm

556610-7198

SAKEN

Ansökan om nätkoncession för linje

BESLUT

YS Nät AB meddelas nätkoncession för linje, med rätt att bygga och driva en 130kV ledning för anslutning av en havsbaserad gruppstation för vindkraft på Kriegers Flak. Ledningens sträckning går från svenska territorialgränsen utanför Kriegers Flak i Södra Östersjön via en delningspunkt i Skegrie, till ställverken Arrie och Trelleborg Norra, i Svedala, Trelleborg och Vellinge kommuner, Skåne län, enligt bifogad karta.

Nätkoncessionen erhåller anläggningsnummer 8203E och gäller till den 15 mars 2050.

Som villkor för koncessionen ska åtgärder för återställning vid avveckling vidtas genom beslut av Länsstyrelsen i Skåne län, på samma sätt som för den del av sträckningen som meddelats av regeringen enligt lagen (1966:314) om kontinentalsockeln.

Energimarknadsinspektionen finner att den till ansökan bifogade miljökonsekvensbeskrivningen uppfyller kraven i 6 kap. miljöbalken.

ANSÖKAN

Den 4 juli 2007 inkom till Energimarknadsinspektionen en ansökan från YS Nät AB om nätkoncession enligt ellagen (1997:857). I ansökan med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning har YS Nät AB ansökt om nätkoncession för linje för att få bygga och driva en anslutningsledning till en havsbaserad gruppstation för vindkraft (vindkraftpark) på Kriegers Flak i södra Östersjön. Området ligger

utanför Sveriges territorialgräns men inom Sveriges ekonomiska zon, där den gränsar till Tysklands och Danmarks ekonomiska zoner. Ledningen är enligt ansökan tänkt att nå land väster om Skåre vid Sjöhult (ca 7 km väster om Trelleborg), för att sedan gå via en delningspunkt vid Skegrie, i Trelleborgs kommun, till transformatorstationen Arrie, vid Västra Kärrtorp, i Svedala kommun med sträckning genom Vellinge kommun samt i en andra sträckning till transformatorstationen Trelleborg Norra (Trelleborg N) i Trelleborgs kommun, allt inom Skånes län enligt bifogad karta.

Vid tiden för ansökan hade sökanden inte ännu avgjort om förbindelsen skulle komma att göras med likström eller växelström, varför båda alternativen inkluderats i ansökan. Likströmsalternativet skulle innebära en maximal spänning om ± 300 kV, med växelströmsalternativet skulle den maximala spänningen bli 130 kV. I efterhand har sökanden den 24 september 2007 kompletterat ansökan och preciserat att man kommer att göra anslutningen med växelström.

Av ansökan framgår att Vattenfall Vindkraft Kriegers Flak AB har för avsikt att uppföra en havsbaserad vindkraftspark vid Kriegers Flak i södra Östersjön, inom Sveriges ekonomiska zon men utanför den svenska territorialgränsen. Den planerade parken kommer att omfatta 128 vindkraftverk med en sammanlagd effekt av ca 640 MW, vilket innebär en beräknad elproduktion på ca 2,1 TWh/år. Regeringen har dels enligt lagen (1992:1140) om Sveriges ekonomiska zon, samt dels enligt lagen (1966:314) om kontinentalsockeln, meddelat tillstånd till verksamheten (vindkraftsparken) den 29 juni 2006.

Kabelsträckningen utgörs både av en sjödel och av en landdel som är uppdelad i två separata sträckor. Sjödelen som går från territorialgränsen till landfästet vid Skåre väster om Trelleborg i Trelleborgs kommun är 30 km. Landsträckan går sedan från landfästet till en delningspunkt söder om Skegrie i Trelleborgs kommun, och sedan vidare dels till Trelleborg N och är totalt 12 km, och dels från delningspunkten till mottagningsstationen Arrie. Den andra sträckan är totalt 18 km lång.

För landanslutning krävs enligt sökanden för det valda växelströmsalternativet två kabelförband till de båda transformatorstationerna, således sammanlagt fyra förband. Av ansökan framgår också att kablarna på havsbotten avses spolas ned ca 0,8-1,0 meter i havsbotten. Närmast kusten planeras kabelförbanden att grävas ner. På land kommer de olika kabelförbanden att förläggas i åtskilda kabeldiken, ca 1,0-1,2 meter djupa med minst 2 meters mellanrum.

Enligt ansökan utgörs intrången vid anläggningsskedet av kablarna, i form av olika transporter och trafik med anläggningsmaskiner men sökande uppger också att detta intrång kommer att begränsas genom att man planerar arbetet så att det kan utföras under en begränsad och kort tidsperiod. Vidare framgår i ansökan att påverkan på den marina florin och bottenlevande djur kan uppkomma dels om

följd och spolning och grävning, dels indirekt till följd av sedimentspridning. Detta förväntas enligt sökanden dock endast innebära temporära effekter.

Senare under driftsskedet består det varaktiga intrånget enligt ansökan främst av påverkan från magnetfältet. Sökanden uppger dock att man tillämpar Svenska Kraftnäs riktvärde om att det genomsnittliga magnetfältet vid växelström inte ska överstiga 0,4 μ T där människor varaktigt vistas. Även vissa fiskarter kan påverkas av elektriska och magnetiska fält. Utöver detta kan däggdjur komma att störas av buller vid anläggningsskedet. I Östersjön är det framförallt olika sälararter samt tumlare som berörs av detta. Enligt ansökan bedöms påverkan på olika förhållanden i den marina floran och faunan dock som ringa eller obetydlig, ingen permanent skada bedöms uppkomma på flora och fauna. Inga kulturminnen, vrak eller fornlämnningar har identifierats längs kabelsträckningen i havet. Skulle sådana påträffas så kommer sökanden, enligt vad som framgår i ansökan, att i första hand lägga kablarna runt dessa. Vad gäller kulturmiljö så uppger sökanden att det kunnat konstateras att områdena för landkablarna i stort har en rik representation av kulturobjekt. Utifrån undersökningar som har gjorts har kabelsträckningen anpassats efter dessa.

Under anläggnings- och driftsskedet kommer områden för riksintresse avseende bland annat kustzonen, kulturmiljövården, naturmiljön samt kommunikation att beröras men den väntade påverkan bedöms enligt ansökan som ringa. Sökanden uppger vidare att fisket kan påverkas under anläggningsskedet men att det inte kommer påverkas i någon större omfattning under driftsskedet.

Att döma utifrån vad som framgår i ansökan medför kabeldragningen också att en begränsad yta av i huvudsak åkermark tas i anspråk under anläggningsskedet, och kommer inte kunna brukas under denna period. Under driftsskedet kommer dock den nu pågående markanvändningen att kunna fortgå men till viss del begränsas av ett antal restriktioner. Vad gäller de vägar och järnvägar som korsas av ledningarna kommer endast en begränsad påverkan på de större vägarna och järnvägarna ske i anläggningsskedet. Kabeln kommer enligt sökanden att tryckas eller borraras igenom järnvägs- respektive vägbankar, och temporära avstängningar kan enligt ansökan inte uteslutas. Vid driftsskedet bedöms kabeln dock inte ha någon påverkan på vägar och järnvägar.

För anslutningsledningen krävs förutom nätkoncession för linje också tillstånd enligt lagen (1966:314) om kontinentalsockeln samt enligt lagen (1992:1140) om Sveriges ekonomiska zon vilket regeringen meddelat. Dessutom krävs tillstånd enligt miljöbalken, kap. 11, för vattenverksamhet för att nedlägga kabeln i havsbotten i Södra Östersjön mellan territorialgränsen och den svenska kusten. För den ledningssträcka som är förlagd utanför den svenska territorialgränsen har regeringen också meddelat tillstånd den 29 juli 2006 enligt lagen om Sveriges ekonomiska zon. Denna ingår således ej i den aktuella ansökan.

I regeringens beslut om tillstånd för kabelanslutningens sträckning utanför den svenska territorialgränsen inom den ekonomiska zonen, har sökanden åtagit sig att vidta åtgärder för återställande vid en nedläggning av verksamheten, sökanden föreslår i sin ansökan att samma åtagande ska gälla för den del av sjökabeln som ligger innanför Sveriges territorialgräns.

Ledningen berör områdeskoncessioner som tillhör E.ON Elnät Sverige AB och Trelleborgs kommun.

Av handlingarna i ärendet framgår att Länsstyrelsen i Skånes län inte har fattat beslut om huruvida anläggningen kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Sökanden har istället utgått ifrån att verksamheten antas ha betydande miljöpåverkan och har därför utan beslut från länsstyrelsen hållit utökat samråd.

YTTRANDEN

Ansökan har remitterats till: Baltic Cable AB, Banverket, Boverket, Elsäkerhetsverket södra tillsynsdistriktet, E.ON Elnät Sverige AB (E.ON), Fiskeriverket, Försvarets Materielverk (FMV), Försvarets Radioanstalt (FRA), Försvarmakten Högkvarteret (Försvarmakten), Kustbevakningen, Lantbrukarnas Riksförbunds länsförbund i Skåne (LRF Skåne), Länsstyrelsen i Skåne län, Naturvårdsverket, Riksantikvarieämbetet (RAÄ), Räddningsverket, Sjöfartsverket, Skogsstyrelsen, Sveriges Fiskares Riksförbund (SFR), Sveriges Geologiska Undersökning (SGU), TeliaSonera AB, Trelleborg, Svedala och Vellinge kommuner, Vägverket Region Skåne samt till berörda sakägare enligt fastighetsägarförteckning.

Nedan följer en redogörelse för inkomna yttranden samt sökandens bemötande av dessa (AB 82 och 103):

Baltic Cable AB uppger att i transformatorstationen Arrie vartill anslutningsledningarna från Kriegers Flak ska anslutas finns idag förutom Svenska Kraftnätets och E.ON Elnät Sveriges anläggningar även Baltic Cables omriktarstation (classic HVDC) med tillhörande kringutrustning. Baltic Cable anför vidare att vad som inte framkommer av underlaget i YS Nät AB:s ansökan om nätkoncession är bl.a. följande:

1. Transformatorstationen i Arrie är redan idag så hårt belastad och nära naturvårdsverkets riktvärden för högsta bullernivå att inga ytterligare ljudstörningar kan tillåtas utan att det medför negativa konsekvenser för den idag vid transformatorstationen bedrivna verksamheten. I ansökan finns inget redovisat vad gäller ljudstörningar genererade från YS Nät AB:s anläggning (AC- eller HVDC VSC) i stationen. Ytterligare en elektrisk starkströmsanläggning i Arriestationen kommer att höja ljudnivån så att idag satta riktvärden med mycket stor sannolikhet kommer att överskridas.

Med bakgrund av detta föreslår Baltic Cable AB att Energimarknadsinspektionen föreskriver koncessionsvillkor för YS Nät AB med innebörden att YS Nät AB åläggs ett tekniskt och ekonomiskt ansvar för de åtgärder som krävs för att säkerställa att den totala ljudnivån vid transformatorstationen i Arrie inte riskerar att överstiga tillåtna riktvärden på grund av YS Nät AB:s nu tillkomna verksamhet. Detta ska gälla vid samtliga tänkbara driftfall.

2. En elektrisk starkströmsanläggning genererar under normal drift olika typer av elektriska störningar i form av bl.a. övertoner (gäller främst HVDC omriktarstationer) som måste filtreras bort lokalt. Baltic Cables övertonsfilter i Arrie stationen är optimalt dimensionerade för att endast filtrera bort övertoner genererade från Baltic Cables omriktarstation. Det finns inget utrymme för ytterligare externa övertoner genom Baltic Cables filter. I YS Nät AB:s koncessionsansökan finns inget redovisat vad gäller under normal drift elektriska övertoner eller annan typ av elektriska "störningar" genererade från YS Nät AB:s anläggning i Arrie transformatorstation.

Med bakgrund av vad som angetts ovan föreslår Baltic Cable AB att Energimarknadsinspektionen föreskriver villkor med innebörden att YS Nät AB åläggs ett tekniskt och ekonomiskt ansvar för de åtgärder som krävs för att säkerställa att Baltic Cables anläggning inte blir belastad eller påverkad avseende elektriska övertoner från YS Nät AB:s tillkomna verksamhet. Detta ska gälla vid samtliga tänkbara driftfall.

Sammanfattningsvis anser Baltic Cable AB att ansvaret för utförandet av och kostnaderna för samtliga nödvändiga förebyggande åtgärder som krävs vid byggandet samt i framtiden, för att eliminera eller minimera inverkan från YS Nät AB:s anläggning i Arrie transformatorstation med anslutningsledningar och befintliga elektriska anläggningar däribland Baltic Cables samtliga anläggningsdelar, måste åläggas YS Nät AB. Baltic Cable vill i detta sammanhang erinra om bestämmelserna om skyddsåtgärder som återfinns i 9 kap. ellagen. (AB 58)

Sökanden hänvisar i sitt svar på detta yttrande till sitt bemötande av Svedala kommun, där uppger sökanden i huvudsak följande. Sökanden har underhand haft kontakter med Svedala kommun om ljud- och detaljplanesituationen vid Arriestationen. Sökande uppger att en anslutning till stationen sannolikt kommer att kräva att gällande detaljplan för transformatorområdet ändras. Det har klarställts att de byggnadsvolymer det blir frågan om kan rymmas inom Arriestationen. E.ON äger ett litet angränsande markområde som de förklarat sig villiga att upplåta för detta ändamål.

Sökande konstaterar också att Svedala kommun för en diskussion med E.ON och Baltic Cable om nuvarande ljudsituation vid Arriestationen. Sökanden uppger att

man inte kan göras ansvarig för eventuella överskridanden av ljudnivåer vid Arriestationen som finns redan idag. Sökanden har också låtit genomföra en ljudstudie avseende anslutning av en HVDC VSC-station. Denna indikerar att det är möjligt att etablera en sådan anläggning utan att nuvarande ljudnivåer påverkas annat än högst marginellt. (AB 82)

Baltic Cable AB har efter sökandens bemötande åter yttrat sig och understryker att nuvarande ljudsituation vid Arriestationen uppfyller de krav som är fastställda i Naturvårdsverkets riktlinjer för externt industribuller. Dock kan enligt Naturvårdsverkets riktvärden för högsta bullernivå inga ytterligare ljudstörningar tillåtas utan att det medför negativa konsekvenser för den idag vid transformatorstationen bedrivna verksamheten. Baltic Cable vidhåller sina krav på att Energimarknadsinspektionen föreskriver sökanden koncessionsvillkor gällande detta.

Vidare anför Baltic Cable att det i sökandens bemötande inte finns något redovisat vad gäller elektriska övertoner eller annan typ av elektriska "störningar" genererade från sökandens anläggning i Arrie transformatorstation. Baltic Cable anför också att sökanden endast svarat att man endast kommer säkerställa att den planerade anläggningen uppfyller gällande normer samt eventuella krav från nätagaren. Detta är ej tillräckligt i och med närheten och den elektriskt starka kopplingen till det svensk 400kV stamnätet till vilket Baltic Cables anläggning är ansluten. Baltic Cable vidhåller därför även när det gäller detta att Energimarknadsinspektionen bör förskriva sökanden koncessionsvillkor om detta så att inte Baltic Cables anläggning blir belastad eller påverkad från sökandens tillkommande verksamhet. (AB 83)

Sökanden har åter inkommit med ett bemötande av Baltic Cables yttranden och uppger att man anser att det viktiga i sammanhanget är att snarast i dialog med bland annat Baltic Cable åstadkomma en acceptabel lösning för alla inblandade parter, såväl olika verksamhetsutövare, närboende som kommunen. Sökanden uppger att man kommer säkerställa att tillkommande anläggningar uppfyller gällande normer samt eventuella krav från nätagarna E.ON Elnät AB och Svenska Kraftnät. (AB 103)

Boverket anför att verket har ett allmänt uppsiktsansvar över plan- och byggnadsväsendet och hushållningen med mark- och vattenområden i riket. Boverket uppger att man ser som sin uppgift att lämna synpunkter av principiell art och att utöva tillsyn över lagtillämpningen. Sådana principiella synpunkter som gäller även detta fall är att det är viktigt att hälsoaspekten beaktas i miljökonsekvensbeskrivningen, särskilt ifråga om nya ledningar i anslutning till bebyggelse. Boverket anser med ledning av hittills kända rön, att det är rimligt att utgå från 0,4 mikrotelsa som en högsta acceptabel strålningsnivå, så att inga bostäder och arbetsplatser där människor stadigvarande uppehåller sig har magnetfält som är större än 0,4 mikrotelsa. Vidare anser dock Boverket att det är

rimligt att vid ny nätkoncession reducera strålningsnivåerna vid bostäder, daghem och andra känsliga områden ned till nivån 0,1-0,2 mikrotessla.

Boverket anser också att detta ärende vidare belyser det önskvärda av en mer planerad utbyggnad av elnätet i havet som inkluderar andra länder. Boverket uppger att verket anser att en önskvärd utveckling hade varit att få ett elnät som kan ansluta flera stora vindkraftsanläggningar till samma ledning och som har kapacitet för överföring av el mellan länderna. Beträffande övriga allmänna intressen hänvisar Boverket till berörd länsstyrelse och kommuners bedömningar. (AB 70)

Sökanden har bemött Boverkets synpunkter enligt följande. När det gäller elektromagnetiska fält brukar svenska myndigheter hänvisa till försiktighetsprincipen, som finns i 2 kap. 3 § miljöbalken. Enligt 2 kap. 6 § miljöbalken gäller försiktighetsprincipen i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla den. Vid denna bedömning menar sökanden, skall särskilt beaktas nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaden för sådana åtgärder. Sökanden hänvisar härvid till att Socialstyrelsen enligt miljöbalken är tillsynsmyndighet avseende hälsoskyddsfrågor vilket bland annat inbegriper elektromagnetiska fält och anför att Socialstyrelsen i sitt meddelandeblad (juni 2005) bland annat skriver att senare forskning inte tyder på något samband mellan exponering för magnetfält under 0,4 µT och leukemi hos barn. Vidare hänvisar sökanden till att Strålsäkerhetsmyndigheten på sin hemsida ger en tolkning av vad försiktighetsprincipen innebär vid samhällsplanering och byggande, nämligen att om det kan göras till rimliga kostnader, sträva efter att utforma eller placera nya kraftledningar och elektriska anläggningar så att exponering för magnetfält begränsas, undvika att placera nya bostäder, skolor och förskolor nära elanläggningar som ger förhöjda magnetfält samt att sträva efter att begränsa fält som starkt avviker från vad som kan anses normalt i hem, skolor, förskolor respektive aktuella arbetsmiljöer.

Sökanden anför vidare att kabelsträckningen på land har planerats med beaktande av den försiktighet som Strålsäkerhetsmyndigheten anser vara skälig. Sökanden uppger vidare att av miljökonsekvensbeskrivningen framgår att få bostäder berörs av kabeln samt att kabeln ligger på ett avstånd av minst 10 meter från bostäder. Sökanden hänvisar också till att även Svenska Kraftnät vid planering av nya kraftledningar för växelström tillämpar en högsta magnetfältsnivå (årsmedelvärde) om 0,4 µT vid bostäder eller där människor varaktigt vistas samt att kablarna förläggs på sådant sätt att fälten reduceras. Vidare påpekar sökanden att Boverket inte redovisar några nya rön som stöd för att magnetfältet ska begränsas till 0,1-0,2 µT. Mot bakgrund av detta uppger sökanden att de inte finner anledning att vidta ytterligare åtgärder för att reducera magnetfälten. (AB 82)

Boverket har i ett tillägg till sitt yttrande också i huvudsak anfört att man anser att det är rimligt att studera möjligheten att försöka nå ännu lägre exponering av

strålning med hänvisning till den försiktighetsprincip som inblandade myndigheter formulerade 1995. Enligt Boverket bör detta gälla då ny känslig bebyggelse planeras, då eldistribution planeras, då ny koncession på befintlig ledning är aktuell eller annars då frågan aktualiseras. Om det inte är orimligt är det positivt om denna nivå också kan uppnås. (AB 97)

Sökanden anför att olika alternativ har studerats både vad avser ledningssträckning och typ av elkablar vilket redovisas i MKB. Bland annat anger sökanden att avstånd till bostäder och andra miljöer där människor stadigvarande vistas har varit ett tungt vägande intresse i bedömningen. Den exakta föreslagna sträckningen har slutligt fastställts i samråd med fastighetsägare, Länsstyrelsen och berörda kommuner. Detta torde enligt sökanden borga för att en balanserad avvägning mellan olika intressen gjorts, varav hälsoskyddsintresset är ett. Sökanden uppger vidare att genom att magnetfältet från en växelströmskabel om 160 MW redan vid 6 meters avstånd vid en nivå på 1,5 meter över marken är cirka 0,4 μ T bedöms magnetfälten vid de känsliga miljöerna med god marginal understiga den nivå som är gängse praxis. Sökanden vidhåller att skälig försiktighet iakttas genom att undvika passage nära bostäder etc. och genom att skyddsavstånd till dessa tillämpas samt genom att kablarna förläggs på sådant sätt att de elektromagnetiska fälten reduceras. (AB 103)

E.ON Elnät Sverige AB har meddelat att man inte har något att erinra utöver det man tidigare framfört till sökanden i ärendet. E.ON elnät har tidigare bl.a. uppgivit att en anslutning till transformatorstationen Arrie är möjlig, men att det också kräver nätförstärkningar. E.ON har vid samma tillfälle framfört att E.ON kommer kräva att de förstärkningar i elnätet som behövs företas av sökanden inför en sådan anslutning. E.ON uppger dock också att E.ON Elnät principiellt anser att en anslutning av en produktionskälla av Kriegers Flaks storlek borde ske till 400 kV-nätet. (AB 49)

Fiskeriverket bedömer att anläggande och drift av den sjöförlagda elförbindelsen kommer att orsaka störningar i vattenmiljön som kan påverka fisk och fiske negativt. Fiskeriverket anser att sökanden i sin ansökan tydligare bör beskriva vilka skydds- och försiktighetsåtgärder som planeras att vidtas för att minimera påverkan från planerade arbeten. Vidare uppger Fiskeriverket angående kabelnedläggning och grumlande arbeten att under anläggningsskedet kommer störningar framförallt att uppkomma i form av påverkan på havsbotten och grumlingar vid nedschaktning av sjökabeln i botten. Fiskeriverket ser det som mycket viktigt att återfyllningen utförs så att det inte blir någon nivåskillnad i förhållande till omgivande botten och att havsbotten så långt som möjligt återställs till sin ursprungliga struktur efter att arbetena slutförts. Fiskeriverket anser också att arbetena bör utföras så att grumlingar minimeras och grumlande arbeten bör undvikas helt under den i havet biologiskt mest produktiva säsongen dvs. 1 april till 30 augusti. Enligt Fiskeriverket bör grumlande arbeten anpassas i tid så att fisklek i området inte störs. Vid grävning i grundområden anser

Fiskeriverket också att om tekniskt möjligt, bör arbetsområdet avgränsas för att minska påverkan från sedimentspridning.

När det gäller magnetfält och elektriska fält anför Fiskeriverket att vid studier av ålvandring över en 130 kV växelströmskabel har blankålar visat en statistiskt signifikant fördröjning i kabelområdet jämfört med referensområden. Vidare anför Fiskeriverket vad gäller fiskets bedrivande att kablarna, där de inte kan grävas ner, kommer utgöra ett ökat hinder för fiske med bottentrål och förankrade redskap. (AB 68)

Sökanden påtalar inledningsvis när det gäller kabelnedläggning och grumlande arbeten att det säkerhetsmässigt är svårt att utföra arbeten till havs under vinterhalvåret samt betonar att kabelnedläggningen till havs är ett förhållandevis kortvarigt arbetsmoment. Vidare anför sökanden att effekter på fisk och andra vattenlevande organismer orsakade av grumlingar i samband med nedläggning av elkablar och andra anläggningsarbeten har undersökts bland annat i Östersjön, Öresund och Västerhavet. Mätningar har visat att grumlingarna hade en mycket liten geografisk spridning. Vidare uppger sökanden att undersökningen visade att botten med avsaknad av vegetation eller med gles vegetation i anslutning till kabelsträckningen, vilket skulle kunna vara en effekt av grävarbeten, förekom på några få områden. Vidare anför sökanden att det inom andra projekt har uppkommit betydande grumlingar genom att suspenderat material frigjordes i samband med muddringar men dessa arbeten pågick under väldigt långa tidsperioder. Mängden suspenderat material som kommer att frigöras vid kabelnedläggning för Kriegers Flak bedöms dock enligt sökanden bli flera storleksordningar mindre, arbetet med nedläggning av kabeln förväntas också ske under en tidsperiod av några veckor. De av sökanden redovisade undersökningarna visade inte heller på några bestående negativa effekter av grumlande arbeten, vidare spelar exponeringstiden för suspenderat material en stor roll för hur grumling påverkar akvatisk ekosystem. Sökanden uppger också att regeringens beslut den 29 juni 2006 om tillstånd att lägga ned elkablar från territorialgränsen till vindkraftparken inte innehåller något villkor som begränsar under vilka tider på året kabelarbeten får genomföras. Sökanden bedömer med hänvisning till den kunskap som finns om effekter av grumlingar på fisk och andra marina organismer vid kabelnedläggningar och stora muddringsarbeten i havet, det inte vara motiverat att vidta några speciella skyddsåtgärder mot grumlingar vid kabelförläggningen för Kriegers Flak.

Vidare anför sökanden gällande magnetfält att inga av de studier av blankålsvandring som Fiskeriverket beskriver i sitt yttrande, påvisar att kablarna utgjorde något hinder för lekåtervandringen eller påverkade fångstmöjligheterna i blankålsfisket. Vidare hänvisar sökanden till en studie om magnetfältpåverkan av lax och havsöring. Ingen påverkan av det förhöjda magnetfältet kunde detekteras i studien. Sökanden uppger också att studier av magnetfält och elektriska fält på andra arter än ål har genomförts i Storbritannien, dessa studier har visat att ett flertal arter av broskfiskar var känsliga för elektromagnetiska fält. Några kända

förekomster av sådana arter finns dock inte inom områden för den planerade kabelsträckningen. Sökanden anser frågan om påverkan på fisk av växelströms- eller likströmskablar vara tillräckligt utredd för att kunna bedöma sådana effekter av nätanslutningen av Kriegers Flaks vindkraftpark.

Vad gäller fiskets bedrivande uppger sökanden att metodiken för hur anläggandet av kabeln i havet kommer gå till finns beskriven i MKBn, kapitel 6.2.1. Kabeln kommer, där det är möjligt, grävas eller spoias ned på ett liknande sätt som gjordes vid anläggningen av SwePol Link. Några kända störningar av fisket i samband med anläggning och drift av SwePol Link har inte förekommit. Sökanden anser, med hänvisning till hittillsvarande erfarenheter av SwePol Link att det inte finns behov av ytterligare skyddsåtgärder för fiskets bedrivande än de som föreslagits i miljökonsekvensbeskrivningen. Sökanden påpekar även att man i en uppgörelse med fiskare på sydkusten har kommit överens om en ekonomisk kompensation för eventuella skador. (AB 82)

Fiskeriverkat yttrade sig åter efter att man tagit del av sökandens bemötande och uppgav då att man ser det som viktigt att arbetena utförs så att grumlande arbeten minimeras, framförallt att grumlingspåverkan på grundområden undviks i den biologiskt mest produktiva och känsliga perioden i havet, 1 april till 31 augusti. (AB 98)

Sökanden uppger att de har anfört flera tungt vägande skäl i sitt tidigare bemötande av Fiskeriverkets remissvar, för att inte behöva begränsas i tid vad avser kabelarbeten till havs. Sökanden påpekar att eftersom det förekommer lek- och vandringsperioder för fisk under både vår och höst skulle det mycket starkt begränsa när i tiden kabeln kan nedläggas. Sökanden menar att det faktum att arbetet med kabelnedläggningen är kortvarigt samt de erfarenheter som finns från andra liknande projekt talar för att det inte är skäligt med sådana tidsbegränsningar då miljönyttan inte kan anses motsvara de olägenheter och kostnader som detta skulle kunna åsamka. Liknande vindkraftprojekt till exempel Lillgrund och Trolleboda har inte heller i sina tillstånd enligt miljöbalken ålagts villkor innebärande någon begränsning i tid för arbetenas utförande. Sökande uppger att de dock självklart kommer att iaktta den hänsyn till fiskeintresset som omständigheterna medger. Vidare uppger sökanden att de inom kort kommer att anmäla sjökabelarbetena till Länsstyrelsen för prövning enligt 11 kap. miljöbalken. För att undvika dubbelprövning hemställer sökanden vidare att Energimarknadsinspektionen inte föreskriver något särskilt villkor i frågan. (AB 103)

Fastighetsägaren till Värlinge 4:7, Trelleborgs kommun, har invändningar mot dragning öster om den aktuella fastigheten då detta kommer innebära en försämring av framtida bebyggelse av två tomter. Fastighetsägaren anser att en dragning väster om Värlinge 4:7 skulle vara lämplig. (AB 50)

Sökanden har justerat ledningssträckningen för att tillgodose markägarens önskemål. (AB 82)

Kustbevakningen är ansvarig för utsläpp av olja och kemikalier samt andra ämnen i havet och uppger att Kustbevakningen region syd därför bör underrättas då arbetena påbörjas och avslutas samt fortlöpande under arbetet, dels ur miljösynpunkt men även ur ett sjösäkerhetsperspektiv. Kustbevakningen region syd vill även påminna om gällande regler för trafiktillstånd, förhandsanmälan, anmälningsplikt mm avseende de fartyg som ska arbeta i projektet. Utöver detta vill Kustbevakningen region syd även bli underrättade om utsläpp sker snarast för att snabbt kunna sätta in de resurser som behövs för en lyckad insats. (AB 45)

Lantbrukarnas Riksförbund Skåne, LRF, förordar att kabeln läggs med HVDC landkabel eftersom detta medför ett betydligt mindre ingrepp än AC-kablarna. LRF anser att allt kabelarbete ska ske under den tidpunkt då markskador minimeras, dvs. under vegetationsperioden (ca mars/april till sep/okt). Vidare anser LRF att allt anläggningsarbete skall ske i nära samråd med berörda markägare och att allt markarbete bör ske vid en och samma tidpunkt. Sökanden har angett att om man ska gå fram med mer än en kabel grop så kan dessa anläggas vid olika tidpunkter. Detta motsätter sig LRF.

Vidare anser LRF att markägarna ska utse en kontaktperson som följer anläggningsarbetet och med vilken entreprenören har dialog när det gäller markberedningsarbetet. LRF anför att ersättning ska betalas till kontaktpersonen av sökanden. LRF anser också att ersättningsfrågor gällande intrånget under anläggningstiden, skördeskadeersättningar, ersättning för begränsningar gällande nyttjanderätten av den egna marken etc. ska lösas via avtal och inte via ledningsrätt, innan projektet påbörjas. Vidare framför LRF att det är viktigt med tydlig information till berörda markägare vad gäller strålning från ledningen. (AB 55)

Sökanden anför att kablarnas sträckning är sådan att den inte innebär konflikt med värdefulla, enligt lag skyddade områden. Den påverkan som kabelarbeten medför på land är begränsad både skade- och tidsmässigt. Marken kan återställas och brukas som tidigare inom en kort tid. Sökanden uppger vidare att de kommer att utföra anläggningsarbetena med rimlig hänsyn så att markskador minimeras. Om möjligt kommer markarbeten att ske under den tidsperiod som förordas.

Vidare uppger sökanden att i enlighet med MKBn (avsnitt 8.3.3) kommer markägarna kompenseras för uteblivna intäkter samt för skada som uppkommer på gröda och för andra skador under anläggningsskedet. Ersättning kommer således att erhållas i proportion till den påverkan som anläggningsarbetena orsakar. Därmed, anser sökanden, föreligger inget behov att särskilt reglera tidpunkten för dessa arbeten. Sökanden uppger vidare att man anser förslaget att markägarna utser en särskild kontaktperson som positivt. Sökande uppger också att det är sökandens avsikt att frågor om ersättning för det permanenta intrånget ska vara lösta innan anläggningsarbetena påbörjas genom avtal. Vidare anför

sökanden att ersättning till följd av skador av anläggningsarbetet kan av naturliga skäl regleras först efter anläggningsskedet. Sökanden avser även att söka ledningsrätt. (AB 82)

Länsstyrelsen i Skåne län anser att anläggningen är förenlig med gällande detalplaner och områdesbestämmelser, men hänvisar till kommunerna avseende ännu ej fastställda planer. Länsstyrelsen kan konstatera att anläggningen kommer i konflikt med en planerad väg- och bebyggelsestruktur i Trelleborgs kommun. Länsstyrelsen i Skåne län anser bland annat att genomförandet av Kriegers Flaks vindkraftpark är av största vikt för uppfyllandet av ett flertal regionala och lokala miljömål samt god bebyggd miljö och att vindkraftparken går helt i linje med länsstyrelsens klimat- och energistrategi för Skåne. (AB 80)

Sökanden uppger att en dialog har på börjats med Trelleborgs kommun för att hantera och lösa den påtalade konflikten. (AB 82)

Naturvårdsverket kan inte se att verkets tidigare yttrande (2006-04-10) om kabelanslutning för Kriegers Flaks vindkraftverk har beaktats. Naturvårdsverket hänvisar därför till sitt förra yttrande samt till nyare forskning och en utredning som verket anser bör beaktas. I detta tidigare yttrande anför Naturvårdsverket att med tanke på grumling under anläggningsfasen är det viktigt att tidpunkten för ingreppet specificeras och att denna noga väljs med avsikt att orsaka så liten påverkan som möjligt på vandrande fisk som lax och ål. Vidare anför Naturvårdsverket i sitt yttrande att populationen av tumlare (*Phocoena phocoena*) i Östersjön är starkt hotad och forskningsresultat tyder på att det rör sig om en genetiskt isolerad population. Det är viktigt att stor hänsyn tas vid nedläggningen av kabeln. Vidare hänvisar Naturvårdsverket till att Storbritannien har utarbetat en vägledning för att minimera effekterna på tumlare av anläggningar på havsbotten. Naturvårdsverket anser att denna vägledning bör tas i beaktande vid anläggningen av sjökabeln för anslutning av vindkraftparken vid Kriegers Flak. (AB 72)

Sökanden hänvisar till sitt bemötande av Fiskeriverkets yttrande vad gäller tidpunkten för anläggningsfasen av sjökabeln, med tanke på grumling och hänsyn till vandrande fiskarter. Vidare anför sökanden uppfattningen att med hänvisning till den kunskap som finns om effekter av grumlingar på fisk och andra marina organismer vid kabelnedläggningar i havet, att behov av ytterligare speciella skyddsåtgärder för att motverka grumlingar vid kabelförläggningen för Kriegers flak inte är motiverade. Sökanden åtar sig att i samråd med tillsynsmyndigheten, Länsstyrelsen i Skåne län, planera när kabelnedläggningen lämpligast sker. För att inte riskera kostsamma förseningar eller andra störningar under anläggningsarbetena, anser dock sökanden att möjligheten att utföra dessa arbeten under hela året är av största vikt.

Vad gäller påverkan på tumlare i Östersjön så har sökanden uppfattat Naturvårdsverkets yttrande som att de hänvisar till "seismic survey guidelines" som tagits fram av Storbritannien för att minimera ljudpåverkan på marina däggdjur vid de seismiska undersökningar som genomförs till havs av olje- och

gasindustrin. Sökanden uppger dock vidare att några seismiska undersökningar till havs inte görs för kabelförläggningen samt att sökanden anser att då kabelförläggningen genomförs under en så begränsad tid, några veckor, så anser inte sökanden att några speciella skyddsåtgärder för tumlare är nödvändiga. (AB 82)

Riksantikvarieämbetet, RAA, avstår från att lämna synpunkter på ansökan, och uppger att ärendet i stället hanteras av Länsstyrelsen i Skåne län som företrädare för de statliga kulturmiljöintressena. (AB 52)

Sjöfartsverket erinrar om att i god tid före arbetena till sjöss påbörjas, underrätta redaktionen för Ufs (Underrättelser för sjöfarande) på Sjöfartsverket i Norrköping för att möjliggöra information och varningar till sjöfarten. Sjöfartsverket erinrar också om att när arbetena färdigställts skall eventuella förändringar av botten topografi, strandlinje eller andra anordningar som förändrar vattenyta eller vattendjup sjömätas och geodetiskt bestämmas enligt gällande standard samt att sjökabelns koordinater rapporteras till Sjöfartsverket. Sjöfartsverket förutsätter att sjökabeln märks ut med hjälp av enslinjer på land. (AB 51)

Skogsstyrelsen uppmärksammar att den föreslagna linjen för delsträckan c-d, delningen – Trelleborg N, vid Kapphög passerar genom ett fornminnesområde. I övrigt har Skogsstyrelsen inget att erinra mot ansökan, i enlighet med presenterade handlingar. (AB 71)

Sökanden uppger att denna fråga har avhandlats med länsantikvarie Anders Whilborg på Länsstyrelsen i Skåne län. Vid detaljprojektering av kabelförläggning kommer hänsyn att tas till fornminnesområdet vid Kapphög. (AB 82)

Svedala kommun har anfört att för att ansluta till transformatoranläggningen i Arrie behövs nödvändiga förstärkningar enligt handlingarna. Det måste utredas vad dess tekniska utbyggnader innebär i reella byggnadsvolymer samt förutsättningarna för att kunna utföra dessa utbyggnader inom befintlig detaljplan. Vidare anför kommunen att upprättad miljökonsekvensbeskrivning inte behandlar störningar från transformatorstationen Arrie. Kommunen anser att det måste utredas hur den nya anslutningen påverkar bullersituationen från transformatorstationen i Arrie samt eventuell påverkan av elektromagnetisk strålning. Det har enligt Svedala kommun, inkommit ett flertal klagomål från kringboende angående bullerstörningar från höga ljud redan med dagens anläggning. Kommunen anser att det är angeläget att förbättra situationen för kringboende. En förutsättning för att kommunen ska ställa sig positiv till utbyggnad av transformatorstationen i Arrie är att den befintliga störningen väsentligen förbättras. Handlingarna måste kompletteras med detta material samt redovisning av tillkommande byggnadsvolymer mm i förhållande till befintlig detaljplan. (AB 75)

Sökanden har underhand haft kontakter med Svedala kommun om ljud- och detaljplanesituationen vid Arriestationen. Sökande uppger att en anslutning till stationen sannolikt kommer att kräva att gällande detaljplan för transformatorområdet ändras. Det har klarställts att de byggnadsvolymer det blir frågan om kan rymmas inom Arriestationen, eventuellt krävs att detaljplaneområdet utvidgas något. E.ON äger ett litet angränsande markområde som företaget förklarar sig villig att upplåta för detta ändamål.

Sökande konstaterar också att Svedala kommun för en diskussion med E.ON och Baltic Cable om nuvarande ljudsituation vid Arriestationen. Sökanden uppger att man inte kan göras ansvarig för eventuella överskridanden av ljudnivåer vid Arriestationen som finns redan idag. Sökanden har också låtit genomföra en ljudstudie avseende anslutning av en HVDC VSC-station. Denna indikerar att det är möjligt att etablera en sådan anläggning utan att nuvarande ljudnivåer påverkas annat än högst marginellt. (AB 82)

Svedala kommun har åter yttrat sig och anför att vid muntlig kontakt med företrädare för E.ON Elnät Sverige AB och Baltic Cable AB har realism och värde av förslagen i akustikstudien ifrågasatts. Uppgifter om buller från nuvarande anläggningar tillbakavisas samtidigt och upplevelser av ljudstörningar förklaras med hänvisning till möjliga meteorologiska förhållanden. Svårigheten att göra långtidsmätningar för de utsatta bostäderna understryks av E.ON och Baltic Cable. Kommunen anför vidare att översänt underlag ej visar att ljudsituationen kring Arrie-stationsområdet, Svedala Kärrstorp 5:11, kan förbättras väsentligt, vilket är kommunens krav för en positiv inställning till ny starkströmsanläggning och nätkoncession till denna. Utredningen av bullersituationen bör kompletteras. Kommunen anser också att de tekniska åtgärdsförslagen måste utvecklas vidare. Kommunen ser detta som angeläget såväl för sökanden som för andra berörda parter, främst E.ON, Baltic Cable och Svenska Krafnet. Kommunen avstyrker det sökta tillståndet för nätkoncession för anslutning vid Arriestationen till dess tillfredställande underlag för bullerminskning framlagts. (AB 99 och 102)

Sökanden har åter bemött Svedala kommuns yttranden och uppger att så som framkommer har sökanden låtit genomföra en ljudstudie. Sökanden anför att som framgår av studien och som Svedala kommun också påtalar, behöver fördjupade studier med avseende på ljud genomföras innan detaljerade tekniska lösningar kan presenteras. Sökanden uppger att utfallet av studien har visat att det är möjligt att etablera ytterligare en station inom området och att det är möjligt att klara de krav på ljud som finns. Ett åtgärdsprogram för att åstadkomma detta kräver ytterligare fördjupade ljudstudier. Sökanden anser dock att resultatet av studien ger grund för nästa steg i arbetet med att skapa förutsättningar för att kunna etablera en ny station inom Arrieområdet.

Sökandet uppger vidare att man har delgett E.ON, Baltic Cable och Svedala kommun ljudstudien och att det är sökandens avsikt att i dialog med och i överenskommelse med dessa åstadkomma en total lösning som med acceptabel ljudmiljö ger möjlighet att etablera ytterligare en station inom Arrie

transformatorstation. Sökanden vill i sammanhanget fästa uppmärksamhet på den ställning och de befogenheter kommunen har. Utan ny detaljplan och bygglov kommer ingen transformator att kunna byggas inom Arrieområdet. (AB 103)

Sveriges Fiskares Riksförbund, SFR uppger att vad gäller lokaliseringen av ett eller flera kabelförband mellan territorialgränsen och landfästet, passerar den föreslagna sträckningen över områden vari yrkesfiske bedrivs. Fiske sker i området, som är av riksintresse för yrkesfisket, med såväl trål som garn. SFR förutsätter att arbetet kommer att bedrivas och utföras av erfarna entreprenörer på ett så kompetent sätt, med utnyttjande av bästa möjliga teknik, som är möjligt. SFR noterar med stor oro, att de elektriska fält som kommer att uppkomma kring kablarna negativt kan påverka fiskarter, t.ex. ål. Särskilt ålen bedöms vara i ett mindre gott beståndsskick och mot bakgrund därav ser SFR mycket allvarligt på detta och förutsätter därför att vad som kan göras för att minimera denna påverkan också görs samt att uppföljningar av påverkan görs regelbundet. Detsamma (minimerad påverkan) gäller med avseende på det buller, vibrationer och grumling som inte går att undvika under uppförandefasen.

Under anläggningsfasen, kommer enligt SFR det fiske som i området bedrivs att lida skada, till följd av arbetet och den sedimentspridning etc. som följer. Härigenom anser SFR att yrkesfisket kommer att påverkas i icke-ringa skala. Mot bakgrund av träffad överenskommelse om ersättning för skada, som ingåtts med vissa sydkustens fiskare, förutsätter SFR att densamma av sökanden anses tillämplig analogiskt även för dem som tidigare har bedrivit och bedriver fiske i området och som är ersättningsberättigade, men som ännu inte omfattas av densamma. SFR förutsätter vidare att rika informationsinsatser sker och navigationsvarningar utfärdas, så att alla dem som bör erhålla informationen har den kunskapen i god tid. SFR:s bestämda uppfattning är vidare att några inskränkningar i trålfisket, i det aktuella området, inte ska införas, dvs. att utförandet av kabelförbanden måste vara av sådan beskaffenhet att ett trålfiske i området kan fortgå utan några inskränkningar. (AB 46)

Sökanden hänvisar vad gäller magnetiska fält till sitt bemötande av Fiskeriverkets yttrande och anför att genomförda studier av påverkan från magnetfält både vad gäller växelströms- och likströmskablar i Östersjön har utförts på fiskarterna ål, lax och havsöring som är känsliga för magnetfält. Dessa studier visar att lekvandring och bedrivande av fiske inte påverkas negativt. Vidare uppger sökanden att man i det aktuella läget inte har för avsikt att ansöka om förbud mot trålning i vattnet över kablarna. Vad gäller den ersättning SFR förespråkar uppger sökanden att man genom förlikning med berörda fiskare på sydkusten har kommit överens om en ekonomisk reglering av samtliga skador som dessa fiskare kan komma att lida pga. gruppstationen och anslutningskablar. (AB 82)

Sveriges Geologiska Undersökning, SGU, uppger att man tidigare yttrat sig i olika skeden av projektet och inte har något ytterligare att tillägga. SGU tillstyrker att ansökt nätkoncession meddelas. (AB 47)

Trelleborgs kommun uppger att för delsträckan, "Delningen – Trelleborg N", berörs inga detaljplaner. Inom denna sträckning pågår planering av utbyggnader, med i huvudsak bostadsområden, i Skegrie och Västra Tommarp. Förutsättningarna bedöms goda för att i detta läge kunna samordna kommunens utbyggnadsplaner med föreslagen sträckning. Kommunen anför vidare att bedömningen av föreslagen sträckning av nätanslutningen i delen Västra Tommarp-Trelleborg N måste göras i relation till det pågående översiktsarbetet enligt ovan. Kommunen uppger att det finns uppenbara konflikter här från ett läge norr om "Gravhög" och in till Trelleborg N. Sträckningen passerar här tre stora framtida utbyggnadsområden och nytt förslag till ringvägssträckning. Kommunen anser därför att detta är en olämplig förläggning av kabelstråken. I övrigt strider inte sträckningen mot kommunens detalj- och översiktsplaner enligt kommunens yttrande.

Trelleborgs kommun uttrycker vidare en stor oro för elnätets stabilitet i Trelleborg, vid inkoppling i Trelleborg N och uppger att kommunen vid ett flera tillfällen begärt att sökanden ska redovisa utfallet av förestaget projekt jämfört med dagsläget, främst med avseende på leveranssäkerhet. Någon sådan redovisning föreligger inte. Vidare uppger kommunen att kommunen inte fått svar på de problem som redovisats vid möte med Göran Loman den 28 augusti 2006 i Malmö. Alla alternativ behandlas som om de har samma leveranssäkerhet och differenser åskådliggörs som olika investeringar. Kommunen anför vidare att eftersom det inte framgår om E.ON accepterat att genomföra erforderliga nätförstärkningar är detta en mycket tveksam förutsättning. Vidare anser Trelleborgs kommun att problematiken kring reaktiv effekt vid olika lastlägen inte är tillräckligt belyst och att likströmsalternativet troligen är bättre i detta sammanhang. Kommunen anser också att det är en brist att Vattenfalls erfarenheter från drifttagning av Lillgrund inte utnyttjas och i ansökan saknas vidare en analys av följande alternativ:

- 4 st 130 kV växelströmskablar till Arrie, och
- Likströmsanslutning i Sege.

På föreliggande underlag och med ovanstående bakgrund uppger Trelleborgs kommun att kommunen inte accepterar en anslutning mot 130 kV i Trelleborg. Enligt kommunens mening är den bästa lösningen en likströmsanslutning i Arrie. (AB 61)

Sökanden uppger att avsikten vad gäller de kommunala planerna är att i dialog med Trelleborgs kommun lösa eventuella konflikter avseende kabelsträckning med kommunala planer. Vidare uppger sökanden att den samlade bilden av de studier som genomförts av Svenska Kraftnät, E.ON Elnät Sverige AB (E.ON) samt Vattenfall visar att det fullt möjligt att ansluta Kriegers Flak till E.ONs regionnät utan försämrade förhållanden för Trelleborgs kommun när det gäller leveranssäkerhet och stabilitet. Studierna visar snarare på flera positiva effekter av den föreslagna anslutningen. Sökanden uppger dock att synpunkterna beträffande problematiken kring reaktiv effekt som påverkar elnätets stabilitet är högst relevanta. Sökanden uppger att denna aspekt behöver belysas ytterligare vilket

också kommer att göras i kommande studier inför upphandling, installation och driftsättning. Vad gäller erfarenheterna från idrifttagning av Lillgrunds vindkraftpark, främst när det gäller reaktiv effekt, vill sökanden framföra att denna visat att anslutningen av parken och regleringen av den reaktiva effekten fungerat som planerat och att nätägarens krav kunnat uppfyllas. Vidare framhåller sökanden att de kompletterande utredningar som begärts av Trelleborgs kommun har utförts.

Vad gäller anslutningspunkt anför sökanden att man har genomfört studier av ett antal olika anslutningspunkter på fastlandet. Samtliga alternativ har jämförts med avseende på ett antal olika intressen. Sökanden menar att det föreslagna alternativet är det alternativ som sammantaget är det mest gynnsamma. (AB 82)

Trelleborgs kommun har vid ytterligare ett tillfälle beretts möjlighet att kommentera ansökan och sökandens bemötande, men avstått från detta.

Vellinge kommun har inga synpunkter på de alternativa tekniska lösningarna men ser med tillfredsställelse att ledningen i sin helhet planeras att vara nedgrävd. Vidare uppger Vellinge kommun att vid passagen genom Vellinge kommun öster om Östra Grevie kommer ett markområde, som delvis ingår i ett planprogram till detaljplan, att beröras. Mellan Östra Grevie och planområdet kommer troligen en vatten- och avloppsledning att anläggas, vilket kan påverka kabelns förläggning. Kommunen uppger att kontakt därför bör tas med kommunen i samband med detaljplanering av denna sträcka. (AB 54)

Sökanden uppger att Vattenfall kommer att kontakta Vellinge kommun i god tid i samband med detaljprojekteringen av kabeln i syfte att undvika konflikt mellan de båda ledningsföretagen. (AB 82)

Vellinge kommun har beretts att åter yttra sig över sökandens bemötande och därvid uppgivit att man inte har några ytterligare synpunkter. (AB 100)

Vägverket uppger att inom utredningsområdet finns ett antal allmänna vägar av varierande dignitet. E6/E22 Trelleborg – Vellinge – vidare norrut, har riksintresse genom att ingå i det nationella stamvägnätet och även i det transeuropeiska transportnätet. Vidare uppger Vägverket att vägen kommer att byggas ut till motorväg på sträckan trafikplats Vellinge S – Maglarp med planerad byggstart 2009 och att den nya vägen i princip följer befintlig sträckning. Då Vägverket anser att kartorna kan tolkas som att en planerad kabel avses att läggas i direkt anslutning till planerad trafikplats vid Skegrie uppger Vägverket att verket måste kontaktas för att undvika konflikt med planerad utbyggnad av väg E6. Vägverket uppger också att anläggning av ledning inom vägområdet kräver tillstånd enligt 44 § väglagen. Vägverket förutsätter att ledningsägaren insänder en ansökan innan arbetena påbörjas. (AB 59)

Sökanden svarar att man kommer samråda med Vägverket innan byggstart för att undvika konflikter. Sökanden uppger också att man kommer ta erforderlig hänsyn

till de krav som gäller vid korsning av vägar vid detaljprojekteringen av kabelförläggningen. (AB 82)

SKÄL FÖR BESLUT

Vid meddelande av nätkoncession för linje gäller följande bestämmelser i 2 kap. ellagen (1997: 857). En nätkoncession för linje får meddelas endast om anläggningen är lämplig från allmän synpunkt och endast beviljas den som från allmän synpunkt är lämplig att utöva och bedriva nätverksamhet. En nätkoncession för linje får inte strida mot detaljplan eller områdesbestämmelser. Vidare framgår att bl. a. allmänna hänsynsregler och bestämmelser för hushållning med mark och vatten i miljöbalken (1998:808) ska tillämpas vid prövning.

Av ansökan framgår att Vattenfall Vindkraft Kriegers Flak AB har för avsikt att uppföra en havsbaserad vindkraftspark vid Kriegers Flak i södra Östersjön, inom Sveriges ekonomiska zon men utanför den svenska territorialgränsen. Den planerade parken kommer att omfatta 128 vindkraftverk med en sammanlagd effekt av ca 640 MW, vilket innebär en beräknad elproduktion på ca 2,1 TWh/år. Verksamheten har tillstånd från regeringen. För att kunna mata ut den producerade elen för distribution krävs en anslutningskabel från vindkraftsparken till två befintliga transformatorstationer. Ledningen får anses lämplig från allmän synpunkt.

Sökanden har till Länsstyrelsen i Skåne län lämnat in en anmälan om vattenverksamhet enligt 11 kap 9a § miljöbalken för nedläggning av elkabel på sjöbotten. Länsstyrelsen har den 2 mars 2010, med stöd av 26 kap 9 § miljöbalken och 23 § 2b förordningen (1998:1388) om vattenverksamheter m.m., beslutat att i stället förelägga sökanden att ansöka om tillstånd hos miljödomstolen enligt 11 kap 9 § miljöbalken för den anmälda verksamheten. Vad gäller de störningar i vattenmiljön som enligt Fiskeriverket kan påverka fisk och fiske negativt, anser Energimarknadsinspektionen förvisso att det är av vikt att göra fullständig bedömning innan anläggningsarbete kommer till stånd. Energimarknadsinspektionen finner dock att dessa frågor hänförs till miljödomstolens ovan nämnda prövning gällande tillstånd för vattenverksamhet, enligt 11 kap. 9 § miljöbalken, och lämnar därför detta att avgöras av miljödomstolen. Detta gäller också för de synpunkter som framförts om påverkan på havsbotten, hänsyn till tumlare, det elektromagnetiska fältets inverkan på fisk, liksom försiktighetsåtgärder och tidpunkt för anläggningsarbetet m.m.

Då tillståndet för vattenverksamhet är obligatoriskt för att anläggningsarbetet ska kunna utföras finner Energimarknadsinspektionen att ärendet kan avgöras utan att dessa frågor utreds ytterligare i koncessionsprövningen och hänvisar alltså i denna del till miljödomstolens prövning.

Under ärendets beredning har också framkommit att Svedala kommun och Baltic Cable AB, ställer sig negativa till den tänkta anslutningen till

transformatorstationen Arrie. Detta med hänsyn till bl.a. bullerproblem och andra störningar, samt härtill knutna kostnader, som riskerar att uppstå vid en eventuell anslutning. Energimarknadsinspektionen kan dock konstatera att det är E.ON Elnät Sverige AB som är huvudman för transformatorstationen och att E.ON som sådan har avstått att yttra sig i ärendet. Baltic Cable AB anför vidare att Energimarknadsinspektionen bör föreskriva sökanden villkor gällande tekniskt och ekonomiskt ansvar för de åtgärder som eventuellt kommer att krävas. Energimarknadsinspektionen gör dock bedömningen att den aktuella problematiken gällande transformatorstationen liksom anslutningsfrågor generellt ligger utanför den prövning som inspektionen har att göra av en koncessionsansökan. Energimarknadsinspektionen ser därför inte någon anledning att utreda denna fråga vidare och anser inte heller att några sådana villkor som Baltic Cable AB anför är befogade inom ramen för koncessionen. Energimarknadsinspektionen lämnar det till sökanden att i första hand göra bedömningen om en anslutning är möjlig samt konstaterar att det är upp till huvudmannen för transformatorstationen att ställa sådana eventuella villkor för anslutningen, som är nödvändiga för att de krav som finns för en sådan anläggning uppfylls. Energimarknadsinspektionen lämnar alltså frågorna kring störningar i transformatorstationen Arrie att i sin helhet göras upp mellan de berörda parterna i enlighet med de lagar och avtal som gäller för detta.

Vad gäller Boverkets synpunkter angående elektromagnetiska fält konstaterar Inspektionen att för närvarande finns inga fastslagna gränsvärden i anslutning till högspänningsledningar. En viss försiktighet kan dock vara påkallad vid nybyggnation av krafledningar i anslutning till platser där en större grupp människor vistas, t.ex. skolor, bostäder och daghem. Av miljökonsekvensbeskrivningen framgår vidare att få bostäder berörs av kabeln samt att kabeln ligger på ett tillräckligt avstånd från bostäder i förhållande till de magnetfält som har uppmätts. Inspektionen finner därför att den aktuella ledningen är förenlig med denna försiktighetsprincip.

Enligt 2 kap. 10 § ellagen får en nätkoncession endast beviljas den som från allmän synpunkt är lämplig att utöva nätverksamhet. Energimarknadsinspektionen finner sökanden, YS Nät AB, lämplig att utöva och bedriva nätverksamhet.

Av 2 kap. 11 § ellagen framgår att en nätkoncession ska förenas med de villkor som behövs för att skydda allmänna intressen m.m. samt att främja en långsiktigt god hushållning med mark och vatten. Energimarknadsinspektionen gör bedömningen att beslut om koncession bör förenas med villkoret att åtgärder för återställning ska vidtas på samma sätt som för den del av sträckningen som meddelats av regeringen enligt lagen (1966:314) om kontinentalsockeln, dvs. genom beslut av Länsstyrelsen i Skåne län.

Av 2 kap. 13 § ellagen framgår slutligen att en nätkoncession för linje ska meddelas för fyrtio (40) år. Om det finns särskilda skäl eller om sökanden begär

det, kan kortare tid bestämmas. Energimarknadsinspektionen finner att nätkoncession ska meddelas för 40 år.

Energimarknadsinspektionen finner att ledningen går att förena med gällande detaljplaner samt är förenlig med tillämpliga bestämmelser i miljöbalken om hushållning med mark och vatten (2-4 kap., 5 kap. 3 § samt 16 kap. 5 § miljöbalken). Samtliga förutsättningar för att bifalla ansökan föreligger således.

Hur man överklagar till regeringen, se bilaga.

Beslut i detta ärende har fattats av avdelningschef Hans Olander, avdelningen för tillstånd och prövning vid Energimarknadsinspektionen. Vid den slutliga handläggningen har därutöver juristen Brita Bohman deltagit som föredragande.

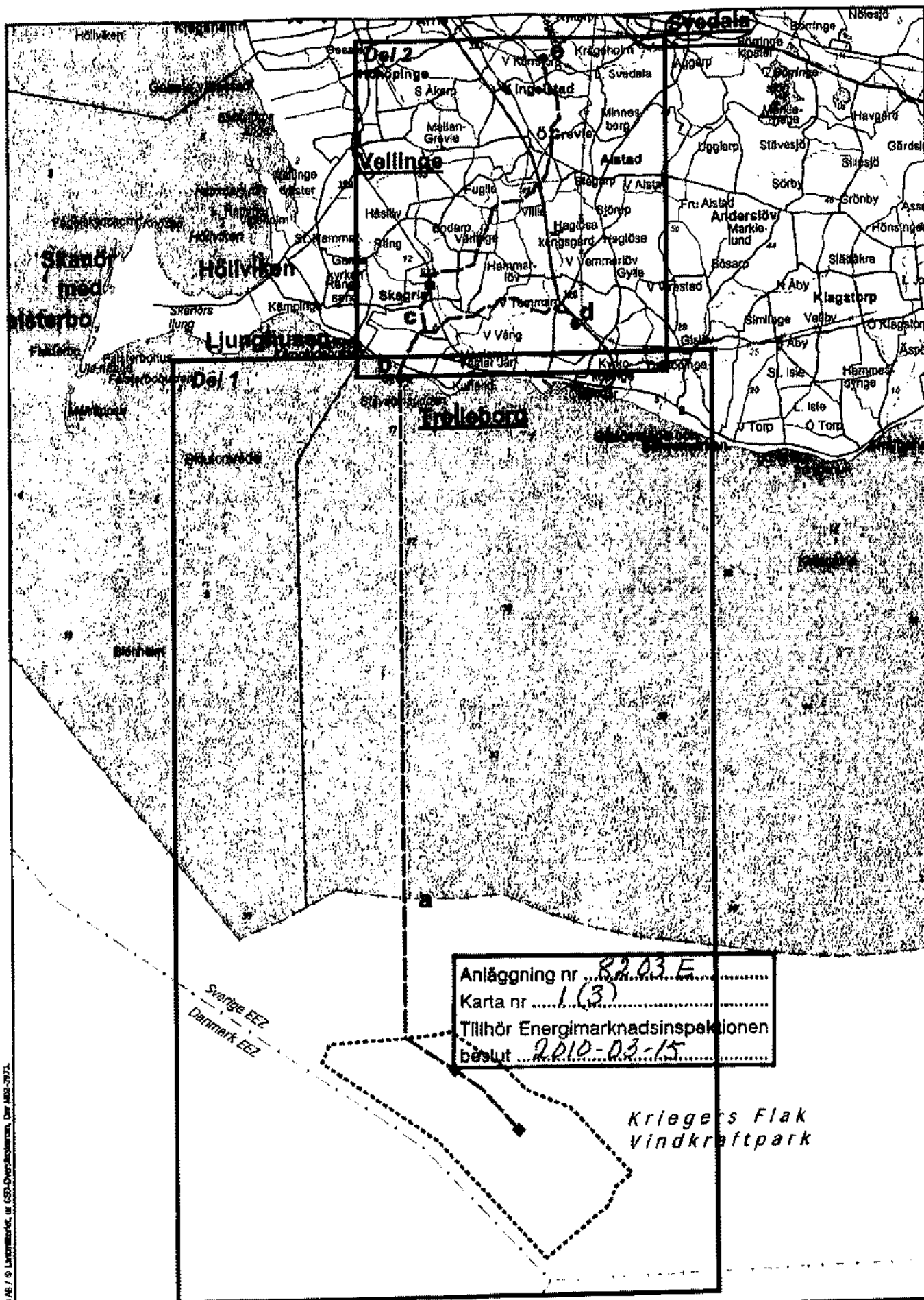
Hans Olander

Brita Bohman

Bilaga: Karta

Hur man överklagar till regeringen

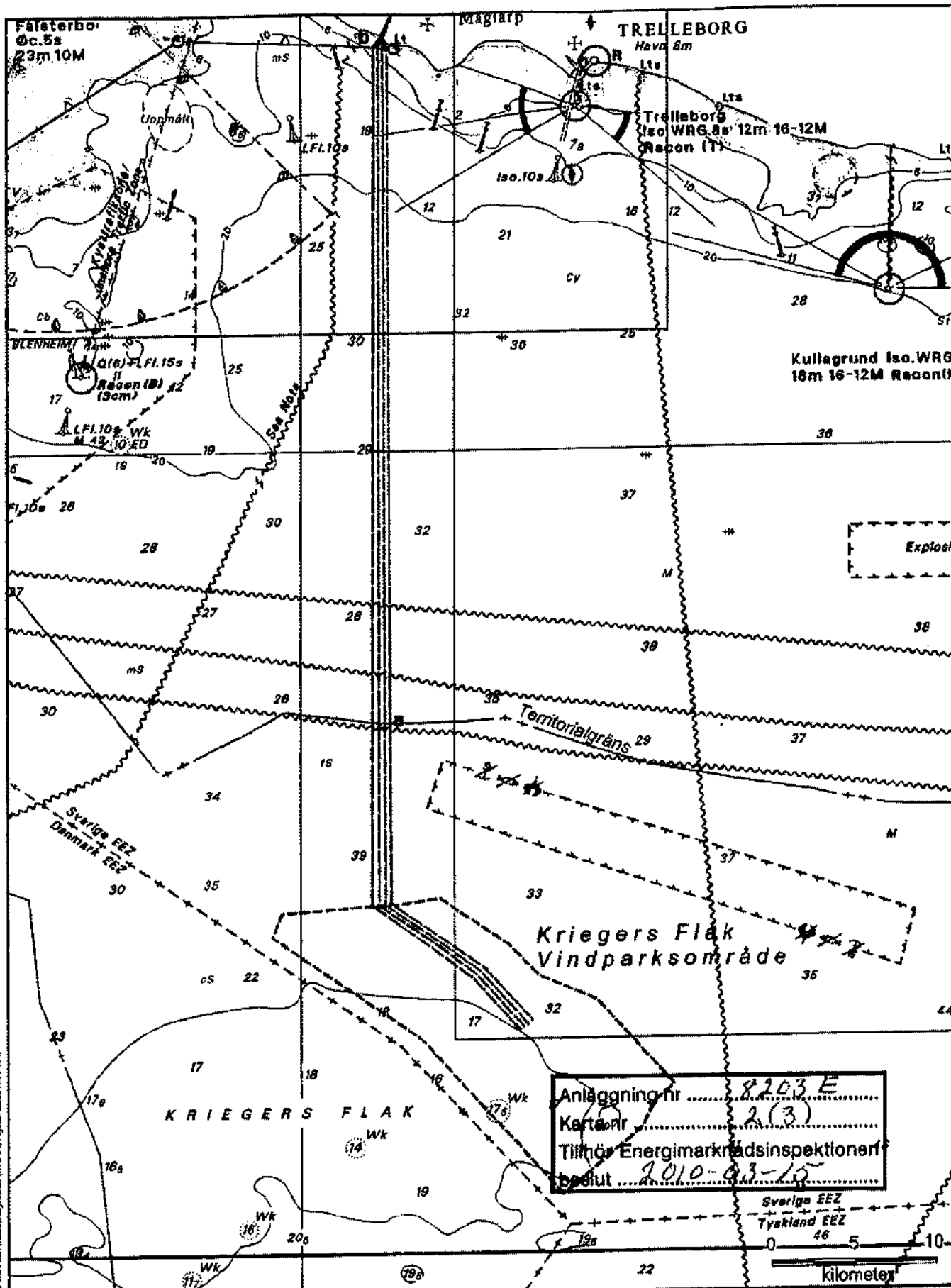
KONCESSIONSKARTA, ÖVERSIKT

Kriegers Flak - Trelleborg/Arrie

2007-03-26

VATTENFALL

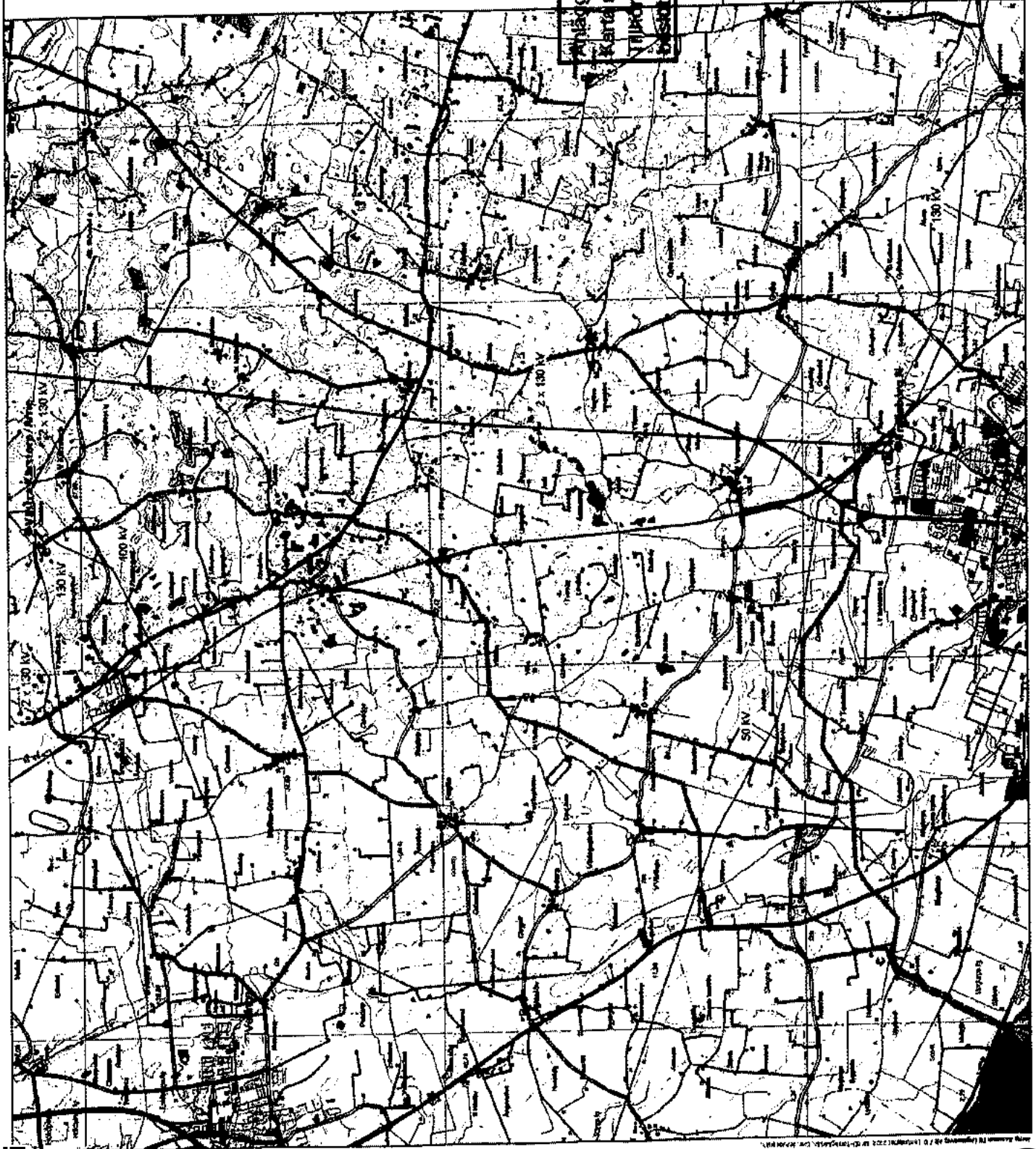
Kriegers Flak, kabelanslutningar KONCESSIONSKARTA, DEL 1

===== a - b, kablar för vilka koncession söks
Utsnitt ur Kort 104, Kort och Matrikelstyrelsen

Skala (A4) 1:175 000
2007-03-26

VATTENFALL

Anläggning nr 8203 E
Karta nr 3 (3)
Vattenfall Energimarknadsinspektionen
Projekt 2010-03-12

Kriegers Flak, kabelanslutningar
KONCESSIONSKARTA, DEL 2

— b - c - d - e. kablar för vilka
koncession söks
● d och e, befintlig transformatorstation
— befintliga ledningar 400/130/50 kV

Utsnitt ur Terrängkartan blad 1CNO och 2CNO
Skala (A3) 1:50 000
2007-03-26

Hur man överklagar

Om Ni vill överklaga detta beslut skall Ni göra det skriftligen. Överklagandet skall adresseras till Regeringskansliet, Näringsdepartementet, men skickas till Energimarknadsinspektionen

I överklagandet skall Ni tala om varför Ni anser att beslutet skall ändras och vilken ändring Ni vill ha. Ni bör även bifoga sådant som Ni anser har betydelse för ärendet. Tala om vilket beslut Ni överklagar genom att ange ärendets diarienummer.

Underteckna skrivelsen och uppge namn, postadress och telefonnummer. Om Ni anlitar ombud skall det bifogas en fullmakt från Er.

För att regeringen skall ta upp Ert överklagande till prövning måste Ert överklagande ha inkommit till Energimarknadsinspektionen **inom tre (3) veckor** från den dag då Ni fick del av beslutet.

Adress: Energimarknadsinspektionen
 Box 155
 631 03 ESKILSTUNA

Energimarknadsinspektionen överlämnar skrivelsen och övriga handlingar i ärendet till Regeringskansliet, Näringsdepartementet, som prövar överklagandet, om Energimarknadsinspektionen inte själv ändrar beslutet på det sätt Ni har begärt. För ytterligare upplysning kan Ni vända Er till Energimarknadsinspektionen.

